

Sygn. akt IV CZ 163/11

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko B. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 maja 2012 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 12 października 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 12 października 2011 r. odrzucił wniosek powoda o sporządzenie uzasadnienia postanowienia tego Sądu z dnia 30 sierpnia 2011 r. oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, powołując się na art. 387 § 1 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Jednocześnie odrzucił skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2011 r. wskazując, że nie została ona opłacona w terminie przewidzianym w art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.; dalej: „u.k.s.c.”). Postanowienie oddalające wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych zostało doręczone pełnomocnikowi będącemu adwokatem w dniu 5 września 2011 r. Termin do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej upłynął bezskutecznie z dniem 12 września 2011 r.

W zażaleniu na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną powód wniósł o jego uchylenie, podnosząc, iż wpływ na to rozstrzygnięcie miało odrzucenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o doręczenie tego orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Powołując się na tę okoliczność, skarżący wniósł o rozpoznanie również postanowienia Sądu Okręgowego odrzucającego powyższy wniosek.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ k.p.c.). Pośrednio takie postanowienie może zostać skontrolowane, jeżeli skutek braku zwolnienia z kosztów sądowych i niewniesienia opłaty od skargi kasacyjnej skarga taka została odrzucona, a w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej skarżący wniesie o kontrolę zażalenia o kosztach (art. 380 w związku z art. 398²¹ k.p.c.). Gdy w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik, wniosek powinien być jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom przez niego wnoszonym treści wprost w nich nie wyrażonych (zob. postanowienie Sądu najwyższego z dnia 17 lipca 2008 r., II CZ

54/08, niepubl.). Powód reprezentowany przez adwokata w zażaleniu nie zgłosił stosownego wniosku, lecz domagał się poddania kontroli postanowienia odrzucającego wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia odmawiającego zwolnienia od kosztów sądowych, które nie miało wpływu na odrzucenie skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c., jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego i wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia. Wyłączona została przy tym zasada przewidziana w art. 112 ust. 2 u.k.s.c., wedle której, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma na podstawie art. 130 k.p.c. Artykuł 112 ust. 3 u.k.s.c. nie tylko wyznacza termin do uiszczenia opłaty w razie prawomocnego oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, ale jednocześnie wyłącza możliwość wdrożenia postępowania naprawczego określonego w art. 130 § 1 k.p.c., co oznacza, że profesjonalny pełnomocnik powinien sam obliczyć i uiścić należną opłatę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2011 r., V CZ 30/11, niepubl.).

Skarżący nie kwestionował, że postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zostało mu doręczone w dniu 5 września 2011 r.

Skoro skarga kasacyjna bezspornie nie została opłacona przy jej wniesieniu (art. 10 i 112 ust. 3 u.k.s.c.), jej odrzucenie na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. było usprawiedliwione.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.